

Policy Brief

Nadležni zakonodavni, izvršni i organi uprave svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini obavezni su osnovati odgovarajuće institucionalne mehanizme za ravnopravnost spolova koji će provoditi Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, koordinirati realizaciju programskih ciljeva iz Gender akcionog plana Bosne i Hercegovine i osigurati provođenje međunarodnih standarda u oblasti ravnopravnosti spolova.

UVOD

Rodna ravnopravnost predstavlja ključni element za razvoj i postizanje društvenog napretka i osnovno je ljudsko pravo. Kada je riječ o državnim politikama i strategijama, ostvarivanje rodne ravnopravnosti predstavlja ključni cilj koji zahtijeva sveobuhvatan pristup, kako procesu donošenja zakona, tako i u primjeni tih zakona.

INSTITUCIONALNI MEHANIZMI BIH U OBLASTI RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

Iako je Bosna i Hercegovina ostvarila značajan napredak u razvoju pravnog okvira za rodnu ravnopravnost u proteklih 20 godina, izazovi poput neujednačene primjene zakona, praznina u rodno osjetljivim pristupima i nedostatak alata za urođnjavanje ukazuju na potrebu za daljnjim unapređenjem kako bi se postigla stvarna ravnopravnost spolova u društvu.

Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosne i Hercegovini obavezuje sve organe vlasti na državnom i entitetskom nivou, kantonalne organe i organe jedinica lokalne samouprave, pravne osobe sa javnim ovlaštenjima, pravne osobe u većinskom vlasništvu države, da u okviru svojih nadležnosti poduzimaju sve odgovarajuće i potrebne mjere kako bi se sprovele odredbe koje su propisane tim zakonom i Gender akcionim planom BiH.

Gender akcioni plan BiH je strategija koja sadrži niz programskih mjera za uspostavljanje ravnopravnosti spolova u BiH u svim područjima društvenog života i rada, u javnoj i privatnoj sferi, a praćen je nizom dokumenata neophodnih za njegovu implementaciju, uključujući lokalne gender akcione planove. Obaveza Bosne i Hercegovine da izradi Gender Akcioni Plan proizlazi iz domaćih dokumenata, kao i međunarodnih obaveza, koje je BiH preuzela ratifikacijom konvencija iz oblasti ravnopravnosti spolova.

Sa ciljem usmjerenog i koordiniranog djelovanja Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine je prepoznao značaj učešća jedinica lokalne samouprave u provođenju aktivnosti u svim oblastima. Lokalni akcioni planovi predstavljaju efikasan mehanizam provođenja ovih obaveza ali i obaveza iz Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH. Među prioritetnim oblastima su sprečavanje i suzbijanje nasilja na osnovu spola, uključujući nasilje u porodici i trgovinu ljudima, rad, zapošljavanje i pristup ekonomskim resursima, javni život i donošenje odluka te daljnje jačanje saradnje na regionalnom i međunarodnom nivou.

Sadržaj policy brief je isključiva odgovornost PRONI Centra za omladinski razvoj i ne odražava nužno stavove i Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške i SMART Balkan konzorcijuma.

Prema Gender Akcionom Planu BiH za period 2023 - 2027., pred Bosnom i Hercegovinom su i dalje izazovi, među kojima su:

Kroz koordinaciju i napore usmjerene na unapređenje ali i implementaciju rodno osjetljivih politika, Bosna i Hercegovina može nastaviti napredovati ka ostvarivanju rodne ravnopravnosti. Zakon o ravnopravnosti spolova BiH i Gender akcioni plan BiH jesu ključni instrumenti u ovom procesu, ali je neophodno obezbijediti dosljednu primjenu na svim nivoima vlasti, uključujući i jedinice lokalne samouprave.